

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

14. oktober 2020*

»Præjudiciel forelæggelse – EU-retlige principper – princippet om loyalt samarbejde – ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet – tilbagebetaling af afgifter, som en medlemsstat har opkrævet i strid med EU-retten – frist fastsat for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af sådanne afgifter – ingen tilsvarende frist for tilbagebetaling af beløb, som denne medlemsstat har opkrævet i strid med national ret«

I sag C-677/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Tribunalul Vâlcea (retten i første instans i Vâlcea, Rumænien) ved afgørelse af 25. april 2019, indgået til Domstolen den 11. september 2019, i sagen

SC Valoris SRL

mod

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea,

Administrația Fondului pentru Mediu,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, L. Bay Larsen, og dommerne M. Safjan og N. Jääskinen (refererende dommer),

generaladvokat: G. Hogan,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den rumænske regering ved E. Gane, R.I. Hațieganu og L. Lițu, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved C. Perrin og A. Armenia, som befuldmægtigede,

* Processprog: rumænsk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører af EU-retlige principper, nemlig princippet om loyalt samarbejde, ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet.
- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem på den ene side SC Valoris SRL (herefter »Valoris«) og på den anden side Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (det regionale generaldirektorat for offentlige finanser i Craiova – distriktsmyndigheden for offentlige finanser i Vâlcea, Rumænien) (herefter »distriktsmyndigheden for offentlige finanser i Vâlcea«) og Administrația Fondului pentru Mediu (myndigheden for miljøfonden, Rumænien) vedrørende tilbagebetaling af et beløb, som dette selskab har betalt for et miljømærke for motorkøretøjer – en afgift, der efter betalingen heraf blev fastslået at være uforenelig med EU-retten.

Retsforskrifter

OUG nr. 9/2013

- 3 Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule (regeringens hastedekret nr. 9/2013 om miljømærke for motorkøretøjer) af 19. februar 2013 (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr. 119 af 4.3.2013, herefter »OUG nr. 9/2013«) var i kraft fra den 15. marts 2013 til den 31. januar 2017.
- 4 Artikel 4 i OUG nr. 9/2013 fastsatte:
»Beløbet for [miljømærket for motorkøretøjer] skal kun indbetales én gang:
a) når den første ejer i Rumænien registrerer ejendomsretten til et motorkøretøj i registrene ved de kompetente myndigheder, der udsteder en registreringsattest og tildeler et registreringsnummer
[...]«

OUG nr. 52/2017

- 5 Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule (regeringens hastedekret nr. 52/2017 om tilbagebetaling af den særlige afgift for personbiler og motorkøretøjer, forureningsafgiften for motorkøretøjer, afgiften på luftforureningsemissioner fra motorkøretøjer eller miljømærket for motorkøretøjer) af 4. august 2017 (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr. 644 af 7.8.2017, herefter »OUG nr. 52/2017«) trådte i kraft den 7. august 2017.

6 Følgende fremgår af artikel 1 i OUG nr. 52/2017:

»1) De afgiftspligtige, der har betalt den særlige afgift for personbiler og motorkøretøjer i henhold til artikel 214¹-214³ i lov nr. 571/2003 om skatter og afgifter, med senere ændringer og tilføjelser, forureningsafgiften for motorkøretøjer i medfør af regeringens hastedekret nr. 50/2008 om indførelse af en forureningsafgift for motorkøretøjer, vedtaget ved lov nr. 140/2011, afgiften på luftforureningsemissioner for motorkøretøjer i overensstemmelse med lov nr. 9/2012 om afgift på luftforureningsemissioner fra motorkøretøjer, med senere ændringer og tilføjelser, samt miljømærket for motorkøretøjer fastsat i [OUG] nr. 9/2013 om miljømærke for motorkøretøjer, som med ændringer og tilføjelser er blevet ophøjet til lov nr. 37/2014, med senere ændringer og tilføjelser, og som ikke har opnået tilbagebetaling inden ikrafttrædelsen af dette hastedekret, kan anmode om tilbagebetaling af den konkrete afgift, med tillæg af renter beregnet fra betalingsdatoen, og indtil den faktiske tilbagebetaling finder sted, ved at indgive anmodning herom til det kompetente centrale afgiftsorgan. Den anvendelige rentesats er fastsat i artikel 174, stk. 5, i lov nr. 207/2015 om skatte- og afgiftsprocedurer, med senere ændringer og tilføjelser.

2) Retten for de i stk. 1 nævnte afgiftspligtige til at anmode om tilbagebetaling indtræder fra datoen for ikrafttrædelsen af dette hastedekret, uanset tidspunktet for opkrævning af afgiften, men som en undtagelse fra artikel 219 i lov nr. 207/2015 [om skatte- og afgiftsprocedurer], med senere ændringer og tilføjelser, skal anmodninger om tilbagebetaling indgives senest den 31. august 2018, idet der ellers sker præklusion.

[...]«

Lov om skatte- og afgiftsprocedurer

7 Artikel 168 i legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (lov nr. 207/2015 om skatte- og afgiftsprocedurer) af 20. juli 2015 (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr. 547 af 23.7.2015, herefter »lov om skatte- og afgiftsprocedurer«) bestemmer:

»1) Ethvert beløb, der er betalt eller opkrævet, men som ikke var skyldigt, tilbagebetales efter anmodning til den afgiftspligtige person eller betaleren.

[...]«

8 Artikel 219 i lov om skatte- og afgiftsprocedurer bestemmer følgende:

»Den afgiftspligtige persons eller betalerens ret til tilbagebetaling af skatte- og afgiftsfordringer bortfalder efter fem år regnet fra den 1. januar i året efter det år, hvor retten til tilbagebetaling opstod.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

9 Den 25. august 2014 betalte Valoris, der er et rumænsk selskab, en afgift på 2 451 rumænske lei (ca. 510 EUR) for et »miljømærke for motorkøretøjer« i overensstemmelse med artikel 4, litra a), i OUG nr. 9/2013 i forbindelse med den første indregistrering i Rumænien af et brugt motorkøretøj fra Nederlandene.

10 Den 7. august 2017 trådte OUG nr. 52/2017 i kraft. Det fremgår af præambelen hertil, at denne retsakt er blevet vedtaget som følge af afsigelsen af dom af 9. juni 2016, Budişan (C-586/14, EU:C:2016:421), af 30. juni 2016, Câmpean (C-200/14, EU:C:2016:494), og af 30. juni 2016, Ciup (C-288/14, ikke trykt i

Sml., EU:C:2016:495), hvori Domstolen fandt, at flere forureningsafgifter for motorkøretøjer, der var blevet indført af Rumænien, herunder den afgift, der blev opkrævet i form af nævnte miljømærke, var i strid med EU-retlige bestemmelser, navnlig bestemmelserne i artikel 110 TEUF.

- 11 OUG nr. 52/2017 giver i medfør af dens artikel 1, stk. 1, de afgiftspligtige personer ret til at anmode om tilbagebetaling af beløb, som de har betalt i form af de fire afgifter, der er nævnt i denne retsaks titel, og som er blevet fastslået at være uforenelige med EU-retten (herefter under ét »de rumænske forureningsafgifter«), med tillæg af de lovbestemte renter for perioden mellem betalingstidspunktet og tilbagebetalingstidspunktet. I medfør af nævnte artikel 1, stk. 2, skal sådanne anmodninger imidlertid – som en undtagelse fra artikel 219 i lov om skatte- og afgiftsprocedurer – være indgivet til det kompetente afgiftsorgan senest den 31. august 2018, idet retten ellers bortfalder.
- 12 Den 6. december 2018 indgav Valoris en anmodning om tilbagebetaling af det beløb, som selskabet havde betalt for et miljømærke for motorkøretøjer, til myndigheden for offentlige finanser i Vâlcea, som afslog anmodningen ved skrivelse af 7. januar 2019 med den begrundelse, at anmodningen var blevet indgivet for sent.
- 13 Den 30. januar 2019 anlagde Valoris sag ved den forelæggende ret, Tribunalul Vâlcea (retten i første instans i Vâlcea, Rumænien), med påstand om, at de indstævnte rumænske myndigheder tilpligtes at tilbagebetale selskabet den omtvistede afgift med tillæg af morarenter og de lovbestemte renter, selv om selskabet ikke havde overholdt den præklusionsfrist, der er fastsat i artikel 1, stk. 2, i OUG nr. 52/2017. Til støtte for søgsmålet har selskabet gjort gældende dels, at denne ad hoc-frist tilsidesætter EU-retten, idet den begrænser de afgiftspligtige personers mulighed for at opnå tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, dels, at en frist på mellem tre og fem år til at gøre brug af en sådan mulighed er blevet anset for at være en rimelig frist i Domstolens praksis.
- 14 I denne henseende har den forelæggende ret anført, at den særlige præklusionsfrist, der er fastsat for tilbagebetaling af de afgifter, der er omhandlet i OUG nr. 52/2017, var på ca. et år, nemlig fra den 7. august 2017, hvor denne retsakt trådte i kraft, til den 31. august 2018, hvor nævnte frist udløb, mens den almindelige præklusionsfrist for tilbagebetaling af skatte- og afgiftsfordringer i henhold til artikel 219 i lov om skatte- og afgiftsprocedurer er fem år regnet fra den 1. januar i året efter det år, hvor retten til tilbagebetaling opstod.
- 15 Den forelæggende ret ønsker for det første oplyst, om den i artikel 1, stk. 2, i OUG nr. 52/2017 fastsatte præklusionsfrist for tilbagebetaling af afgifter opkrævet i strid med EU-retten er forenelig med princippet om loyalt samarbejde, der følger af artikel 4, stk. 3, TEU, som fortolket i Domstolens praksis, og med ækvivalensprincippet, som fastlagt af Domstolen, når der ikke findes en lignende frist for tilbagebetaling af beløb, der er opkrævet i strid med national ret.
- 16 Den forelæggende ret har for det andet nævnt effektivitetsprincippet, som fastlagt af Domstolen, idet den har fremhævet, at en frist på et år som fastsat i artikel 1, stk. 2, i OUG nr. 52/2017 er kortere end de præklusionsfrister for anlæggelse af søgsmål, som Domstolen har anset for at være af en rimelig varighed og for at være forenelige med nævnte princip.
- 17 På denne baggrund har Tribunalul Vâlcea (retten i første instans i Vâlcea) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal princippet om loyalt samarbejde, ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet fortolkes således, at de er til hinder for en national bestemmelse, såsom artikel 1, stk. 2, i [OUG] nr. 52/2017, der har indført en præklusiv frist på omtrent et år for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af visse afgifter, der er opkrævet i strid med EU-retten, såfremt den nationale lovgivning ikke fastsætter en tilsvarende frist for at udøve retten til tilbagebetaling af beløb, som er opkrævet i strid med national ret?«

Det præjudicielle spørgsmål

- 18 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst:
- dels, om effektivitetsprincippet, sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde, skal fortolkes således, at det er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en præklusionsfrist for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, som er af ca. et års varighed og løber fra ikrafttrædelsen af denne lovgivning, som har til formål at afhjælpe tilsidesættelsen af EU-retten
  - dels, om ækvivalensprincippet, sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde, skal fortolkes således, at det er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en præklusionsfrist af ca. et års varighed for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, mens denne medlemsstat ikke har fastsat en sådan frist for så vidt angår lignende anmodninger om tilbagebetaling, der er baseret på en tilsidesættelse af national ret.
- 19 Det bemærkes, at selv om tvisten i hovedsagen specifikt vedrører tilbagebetalingen af et beløb, der er blevet betalt for et »miljømærke for motorkøretøjer«, som blev indført i Rumænien ved OUG nr. 9/2013, nævnes i det spørgsmål, som den forelæggende ret har stillet, ikke desto mindre mere generelt tilbagebetalingen af »afgifter, der er opkrævet i strid med EU-retten«. Denne generalisering er begrundet i den omstændighed, at den frist, der er fastsat i den i spørgsmålet omhandlede bestemmelse, også finder anvendelse på tilbagebetalingen af tre andre rumænske afgifter for luftforureningsemissioner fra motorkøretøjer, der er omfattet af OUG nr. 52/2017, og som er af samme art som miljømærket og ligeledes er fastslået at være uforenelige med EU-retten af Domstolen. Som det er anført i nærværende doms præmis 10 og 11, blev OUG nr. 52/2017 således vedtaget netop med det formål at bringe den tilsidesættelse af EU-retten, der fulgte af vedtagelsen af hver af disse afgifter, til ophør.
- 20 Til støtte for sin anmodning om præjudiciel afgørelse har den forelæggende ret fremhævet den omstændighed, at den »almindelige« præklusionsfrist fastsat i artikel 219 i lov om skatte- og afgiftsprocedurer er »væsentligt længere« end den ad hoc-præklusionsfrist, der er fastsat i artikel 1, stk. 2, i OUG nr. 52/2017. Den forelæggende ret er imidlertid i tvivl om, hvorvidt denne sidstnævnte nationale lovgivning er forenelig med princippet om loyalt samarbejde, ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet, således som disse er fastlagt af Domstolen.
- 21 I denne henseende bemærkes, at det fremgår af fast retspraksis, at medlemsstaterne i medfør af princippet om loyalt samarbejde, som er fastsat i artikel 4, stk. 3, TEU, skal bringe ulovlige følgevirkninger af en tilsidesættelse af EU-retten til ophør og skal fastsætte processuelle regler for søgsmål til sikring af beskyttelsen af de rettigheder, som EU-retten medfører for borgerne, der ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende søgsmål på grundlag af national ret (ækvivalensprincippet), og de må heller ikke i praksis gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der tillægges i henhold til Unionens retsorden (effektivitetsprincippet) (jf. i denne retning dom af 29.7.2019, *Inter-Environnement Wallonie og Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen*, C-411/17, EU:C:2019:622, præmis 170 og 171, og af 11.9.2019, *Călin*, C-676/17, EU:C:2019:700, præmis 30). Hvis der ikke findes EU-retlige bestemmelser på området for tilbagesøgning af nationale skatter og afgifter, der er opkrævet med urette, tilkommer det nærmere bestemt hver enkelt medlemsstat i sin interne retsorden at fastsætte de processuelle regler for søgsmål til sikring af beskyttelsen af de rettigheder, som EU-retten medfører, dog på betingelse af, at disse regler overholder såvel ækvivalensprincippet som effektivitetsprincippet (jf. i denne retning dom af 15.9.1998, *Edis*, C-231/96, EU:C:1998:401, præmis 19, og af 11.4.2019, *PORR Építési Kft.*, C-691/17, EU:C:2019:327, præmis 39), herunder hvad angår fastsættelsen af de forældelses- og præklusionsfrister, der finder anvendelse på sådanne søgsmål (jf. i denne retning dom af 20.12.2017, *Caterpillar Financial Services*, C-500/16, EU:C:2017:996, præmis 37, og af 19.12.2019, *Cargill Deutschland*, C-360/18, EU:C:2019:1124, præmis 46).

- 22 Domstolen har præciseret, at overholdelsen af disse krav skal bedømmes, under hensyn til hvilken stilling de omhandlede regler indtager i den samlede procedure, denne procedures forløb og disse reglers særlige kendetegn for de forskellige nationale instanser (jf. bl.a. dom af 24.10.2018, XC m.fl., C-234/17, EU:C:2018:853, præmis 24, af 11.9.2019, Călin, C-676/17, EU:C:2019:700, præmis 31, og af 9.7.2020, Vueling Airlines, C-86/19, EU:C:2020:538, præmis 40).
- 23 Domstolen har desuden gentagne gange fastslået, at det følger af princippet om loyalt samarbejde, at en medlemsstat ikke må vedtage bestemmelser, der for så vidt angår tilbagebetaling af en afgift, som ved dom afsagt af Domstolen er fastslået at være i strid med EU-retten, eller hvis uforenelighed hermed følger af en sådan dom, fastsætter betingelser, der konkret vedrører den pågældende afgift, og som er mindre gunstige end dem, der uden sådanne betingelser ville have været gældende med hensyn til en sådan tilbagebetaling (jf. i denne retning dom af 9.2.1999, Dilexport, C-343/96, EU:C:1999:59, præmis 39, af 30.6.2016, Câmpean, C-200/14, EU:C:2016:494, præmis 40, og af 30.6.2016, Ciup, C-288/14, ikke trykt i Sml., EU:C:2016:495, præmis 27).

Om effektivitetsprincippet

- 24 Det følger af fast retspraksis, at eftersom der ikke er sket en harmonisering af bestemmelserne om tilbagebetaling af afgifter, der er opkrævet i strid med EU-retten, bevarer medlemsstaterne retten til at anvende de processuelle bestemmelser, der er fastsat i deres nationale retsorden, bl.a. om forældelses- og præklusionsfrister, idet disse bestemmelser imidlertid ikke i praksis må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, som tillægges af EU-retten. I sidstnævnte henseende skal der ikke kun tages hensyn til de generelle bedømmelseskriterier, der er nævnt i nærværende doms præmis 22, men ligeledes i givet fald til princippet om beskyttelsen af retten til forsvar, retssikkerhedsprincippet og en hensigtsmæssig gennemførelse af proceduren (jf. i denne retning dom af 19.12.2019, Cargill Deutschland, C-360/18, EU:C:2019:1124, præmis 46, 47 og 51 samt den deri nævnte retspraksis).
- 25 Hvad særligt angår forældelses- og præklusionsfrister har Domstolen fastslået, at fastsættelsen af rimelige søgsmålsfrister principielt opfylder kravet om effektivitet, for så vidt som det er udtryk for det grundlæggende retssikkerhedsprincip, som beskytter både den berørte og den pågældende myndighed, selv om udløbet af sådanne frister på grund af deres art kan forhindre de berørte personer i helt eller delvist at gøre deres rettigheder gældende (jf. i denne retning dom af 20.12.2017, Caterpillar Financial Services, C-500/16, EU:C:2017:996, præmis 42, af 11.9.2019, Călin, C-676/17, EU:C:2019:700, præmis 43, og af 19.12.2019, Cargill Deutschland, C-360/18, EU:C:2019:1124, præmis 52).
- 26 I nærværende sag har den forelæggende ret anført, at fristen på ca. et år, der følger af artikel 1, stk. 2, i OUG nr. 52/2017, er »kortere end andre frister, [der er fastslået at være] forenelige« med effektivitetsprincippet, som den forelæggende ret har identificeret i Domstolens praksis. I forelæggelsesafgørelsen nævnes navnlig dom af 15. september 1998, Edis (C-231/96, EU:C:1998:401, præmis 35), og af 17. november 1998, Aprile (C-228/96, EU:C:1998:544, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis), hvori nationale frister på tre år, der begyndte at løbe fra tidspunktet for den anfægtede betaling, blev anset for rimelige.
- 27 Domstolen har imidlertid allerede fastslået, at alt efter, hvilket tilfælde der undersøges, synes en frist på et år for indgivelse af anmodninger eller anlæggelse af søgsmål på baggrund af en tilsidesættelse af EU-retten ikke i sig selv urimelig, dog med forbehold af, at det tidspunkt, hvor fristen begynder at løbe, ikke er fastsat på en sådan måde, at det i praksis er umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for den berørte person at udøve de rettigheder, som den pågældende er tillagt ved EU-retten. Således er bl.a. en frist på et år for at anlægge sag om erstatning af et tab, der er lidt som følge af en for sen gennemførelse af et direktiv i national ret, blevet anset for at være forenelig med effektivitetsprincippet (jf. i denne retning dom af 16.7.2009, Visciano, C-69/08, EU:C:2009:468, præmis 45-50).

28 I det foreliggende tilfælde skal det fastslås, at effektivitetsprincippet, sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde, ikke er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en præklusionsfrist for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, som er af ca. et års varighed og løber fra ikrafttrædelsen af denne lovgivning, som har til formål at afhjælpe tilsidesættelsen af EU-retten.

Om ækvivalensprincippet

29 I overensstemmelse med fast retspraksis indebærer overholdelse af ækvivalensprincippet, at medlemsstaterne ikke fastsætter processuelle regler for anmodninger om tilbagebetaling af en afgift på grundlag af en tilsidesættelse af EU-retten, som er mindre fordelagtige end dem, der gælder for tilsvarende søgsmål, henset til disses formål, grundlag og væsentligste bestanddele, som er baseret på en tilsidesættelse af national ret. Det tilkommer alene den nationale ret, som har direkte kendskab til de processuelle regler, der i national ret skal sikre beskyttelsen af de rettigheder, som EU-retten medfører for borgerne, at efterprøve, om disse regler er i overensstemmelse med ækvivalensprincippet. Domstolen kan imidlertid, med henblik på den bedømmelse, som den nationale ret skal foretage, give denne ret nogle retningslinjer for fortolkningen af EU-retten (jf. i denne retning dom af 30.6.2016, Câmpean, C-200/14, EU:C:2016:494, præmis 45 og 46, af 31.5.2018, Sziber, C-483/16, EU:C:2018:367, præmis 35, 41 og 42, og af 9.7.2020, Raiffeisen Bank og BRD Groupe Société Générale, C-698/18 og C-699/18, EU:C:2020:537, præmis 76 og 77).

30 I nærværende sag har den forelæggende ret selv foretaget en sammenligning mellem på den ene side den præklusionsfrist på ca. et år, som denne ret har kvalificeret som en »særlig frist«, og som er fastsat i artikel 1, stk. 2, i OUG nr. 52/2017 for anmodninger om tilbagebetaling af uretmæssigt opkrævede beløb for rumænske forureningsafgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, og på den anden side den præklusionsfrist på fem år, som den forelæggende ret har kvalificeret som den »almindelige frist« og som »væsentligt længere«, der er fastsat i artikel 219 i lov om skatte- og afgiftsprocedurer for tilbagebetaling af skatte- og afgiftsfordringer.

31 Selv om den rumænske regering har anfægtet denne sammenligning som ugrundet, har den anført, at vedtagelsen af denne »særlige frist« netop havde til formål at undgå, at Rumæniens budget blev belastet af rentebetalinger med et samlet beløb, der ville kunne risikere at blive alt for højt, såfremt anmodninger om tilbagebetaling af de afgifter, der er omfattet af OUG nr. 52/2017, ikke var undergivet en særlig frist på et år som den, der er indført ved nævnte retsakt, men var undergivet den almindelige frist på fem år, der er fastsat i lov om skatte- og afgiftsprocedurer.

32 Artikel 1, stk. 2, i OUG nr. 52/2017 fastsætter desuden udtrykkeligt, at den præklusionsfrist, der er fastsat heri, finder anvendelse på anmodninger om tilbagebetaling omfattet af denne retsakt »som en undtagelse fra artikel 219 [i lov om skatte- og afgiftsprocedurer]«, som vedrører anmodninger om »tilbagebetaling af skatte- og afgiftsfordringer« af enhver art. Selv om rumænsk ret ikke fastsætter en præklusionsfrist, men en forældelsesfrist, der kan afbrydes eller suspenderes på visse betingelser, for tilbagebetalingen af beløb opkrævet i strid med national ret, består formålet med en anmodning i medfør af artikel 1 i OUG nr. 52/2017, som Europa-Kommissionen med rette har gjort gældende i sine skriftlige bemærkninger, således i at opnå tilbagebetaling af en afgift, hvilket ligeledes synes at være formålet med artikel 219 i lov om skatte- og afgiftsprocedurer. Anmodninger indgivet i medfør af den førstnævnte af disse bestemmelser og anmodninger indgivet i medfør af den sidstnævnte synes dermed at have lignende genstand og grundlag. Det er imidlertid alene den forelæggende ret, der er i stand til at efterprøve dette.

- 33 Med forbehold af, om det viser sig, at de omhandlede anmodninger ligner hinanden, skal det undersøges, om de processuelle regler for sager, der – som det er tilfældet i hovedsagen – anlægges på grundlag af OUG nr. 52/2017, som har til formål at afhjælpe en tilsidesættelse af de EU-retlige regler, er mindre gunstige end de retsmidler, der udelukkende er baseret på tilsidesættelsen af nationale retsregler.
- 34 I denne henseende er det tilstrækkeligt at bemærke, som det også i det væsentlige er anført af både den forelæggende ret i dennes forelæggelsesafgørelse og Kommissionen i dennes skriftlige bemærkninger, at anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er omfattet af OUG nr. 52/2017, på grundlag af en tilsidesættelse af EU-retten er underlagt en procesfrist på ca. et år, der er væsentligt kortere og dermed mindre gunstig end den frist på fem år, der finder anvendelse på anmodninger om tilbagebetaling af skatte- og afgiftsfordringer på grundlag af en tilsidesættelse af national ret.
- 35 Denne konstatering kan ikke med rette drages i tvivl af de argumenter, som den rumænske regering har fremført, hvorefter OUG nr. 52/2017 for det første indrømmer en ny frist for de afgiftspligtige personer, for hvilke forældelsesfristen på fem år, som fandt anvendelse på deres ret til tilbagebetaling af afgifter, var udløbet eller var ved at udløbe, og hvorefter den ordning, der ved dette dekret er indført for de rumænske forureningsafgifter, for det andet også finder anvendelse med hensyn til betalingen af disse, for så vidt som de er i strid med national ret.
- 36 Selv om vedtagelsen af OUG nr. 52/2017, som fastsætter den 31. august 2018 som skæringsdato for anmodninger om tilbagebetaling af de rumænske forureningsafgifter, der i henhold til EU-retten er opkrævet med urette, har haft en gunstig virkning i form af en forlængelse af den tilbagebetalingsfrist, der fandt anvendelse for visse afgiftspligtige personer, som har betalt disse afgifter, er det nemlig ubestridt, at denne vedtagelse også har haft den mindre gunstige virkning at forkorte den tilbagebetalingsfrist, der fandt anvendelse for andre afgiftspligtige personer, som har mistet den fulde ret til den periode på fem år, der er fastsat i artikel 219 i lov om skatte- og afgiftsprocedurer – en bestemmelse, der derimod fortsat gælder fuldt ud for så vidt angår skatte- og afgiftsfordringer, der er opkrævet med urette i henhold til national ret. Ækvivalensprincippet tillader imidlertid ikke, at en ulempe for en gruppe af afgiftspligtige personer afhjælpes ved at indrømme en fordel til en anden gruppe, der befinder sig i en lignende situation.
- 37 På denne baggrund skal det fastslås, at ækvivalensprincippet, sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde, er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en præklusionsfrist af ca. et års varighed for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, mens denne medlemsstat ikke har fastsat en sådan frist for så vidt angår lignende anmodninger om tilbagebetaling, der er baseret på en tilsidesættelse af national ret.
- 38 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares som følger:
- Effektivitetsprincippet, sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde, skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en præklusionsfrist for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, som er af ca. et års varighed og løber fra ikrafttrædelsen af denne lovgivning, som har til formål at afhjælpe tilsidesættelsen af EU-retten.
  - Ækvivalensprincippet, sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde, skal fortolkes således, at det er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en præklusionsfrist af ca. et års varighed for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, mens denne medlemsstat ikke har fastsat en sådan frist for så vidt angår lignende anmodninger om tilbagebetaling, der er baseret på en tilsidesættelse af national ret.

Sagsomkostninger

- 39 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Effektivitetsprincippet, sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde, skal fortolkes således, at det ikke er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en præklusionsfrist for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, som er af ca. et års varighed og løber fra ikrafttrædelsen af denne lovgivning, som har til formål at afhjælpe tilsidesættelsen af EU-retten.

Ækvivalensprincippet, sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde, skal fortolkes således, at det er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en præklusionsfrist af ca. et års varighed for indgivelse af anmodninger om tilbagebetaling af afgifter, der er fastslået at være uforenelige med EU-retten, mens denne medlemsstat ikke har fastsat en sådan frist for så vidt angår lignende anmodninger om tilbagebetaling, der er baseret på en tilsidesættelse af national ret.

Underskrifter